

Kwartaalmonitor Horeca

Tweede kwartaal 2016

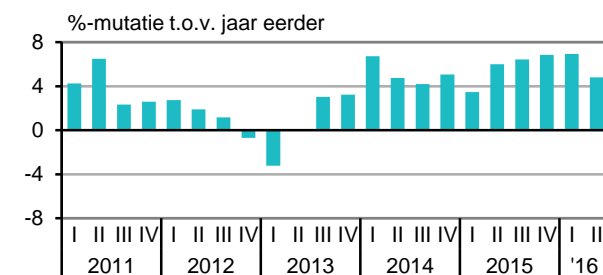
Omzetgroei horeca neemt licht af in tweede kwartaal 2016

- Totaal horeca: Meer omzet dan een jaar eerder voor alle branches
- Prijzen, vacatures en faillissementen: Aantal openstaande vacatures in de horeca op niveau 2008
- Hotels: Drie jaar aaneengesloten omzetgroei
- Restaurants: Omzetgroei neemt licht af
- Snackbars, fastfoodketens, lunchrooms en ijssalons: Aanhoudende omzetstijging
- Kantines en catering: Grootste omzetstijging
- Cafés: Helft omzetgroei is volumegroei.
- Economisch beeld: Consumentenvertrouwen licht toegenomen

De omzet van de horeca¹⁾ is in het tweede kwartaal van 2016 met 4,8 procent toegenomen ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. De omzet groeit hiermee al drie jaren op rij. Ook de werkgelegenheid en het aantal starters bleven groeien. In de eerste twee maanden van het tweede kwartaal waren er meer hotelovernachtingen dan in dezelfde maanden een jaar eerder. Wel waren er meer faillissementen dan in het eerste kwartaal. Het ondernemersvertrouwen nam aan het begin van het derde kwartaal licht af, tot het niveau van het eerste kwartaal van dit jaar.

¹⁾ Traditionele horeca, inclusief verblijfsrecreatie, kantines en catering

Omzetontwikkeling horeca¹⁾

Bron: CBS

[StatLine: Horeca; omzetontwikkeling](#)

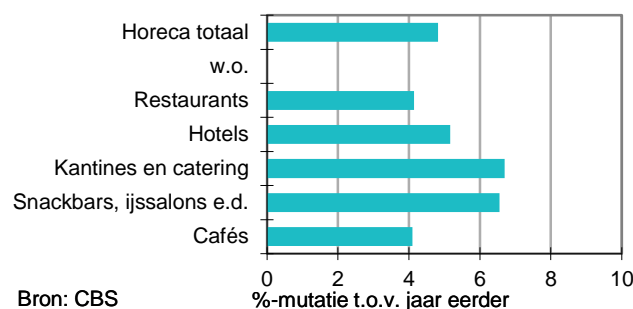
Totaal horeca

Meer omzet voor alle branches

Alle branches binnen de horeca boekten een omzetgroei van 4 procent of meer. Dit is wel iets lager dan de groei in het vorig kwartaal, toen over de hele linie de omzet toenam met 6,9 procent. De vele regenval in april en juni en de viering van Pasen in het eerste kwartaal zou de afgenomen groei deels kunnen verklaren. In kwartaal twee is de groei het grootst bij de kantines en catering (6,7 procent). De snackbars, inclusief lunchrooms en ijssalons deden het opnieuw goed (6,6 procent), gevolgd door hotels (5,2 procent) en restaurants en cafés, beiden met een groei van 4,1 procent.

In de hele branche kwamen er per saldo ruim 500 bedrijven bij, iets minder dan in het vorige kwartaal. Hierdoor bedraagt het totaal aantal bedrijven in de horeca nu 52,2 duizend.

Omzetontwikkeling

Bron: CBS

[StatLine: Horeca; omzetontwikkeling](#)

Prijzen, vacatures en faillissementen

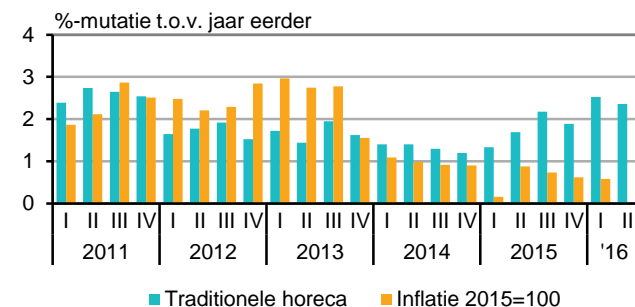
Prijsstijging horeca al elf kwartalen boven inflatie

De prijzen in de traditionele horeca²⁾ lagen 2,4 procent hoger dan een jaar eerder. De prijsstijging is daarmee een fractie kleiner dan het eerste kwartaal. De omzetgroei van 4,8 procent komt voor de helft voor rekening van meer consumpties en overnachtingen.

De prijsontwikkeling van de traditionele horeca lag de afgelopen vijf kwartalen beduidend boven de inflatie. Die trend zet in het tweede kwartaal van 2016 dus door. De inflatie die een jaar geleden nog 0,9 procent bedroeg kwam dit kwartaal uit 0,0 procent, het laagste niveau van de laatste 30 jaar.

²⁾ Hotels (inclusief pensions en conferentieoordens), restaurants, snackbars (inclusief lunchrooms en fastfoodrestaurants e.d.) en cafés.

Prijsontwikkeling

Bron: CBS

[StatLine: Horeca; prijzen](#)

[StatLine: Consumentenprijsindex](#)

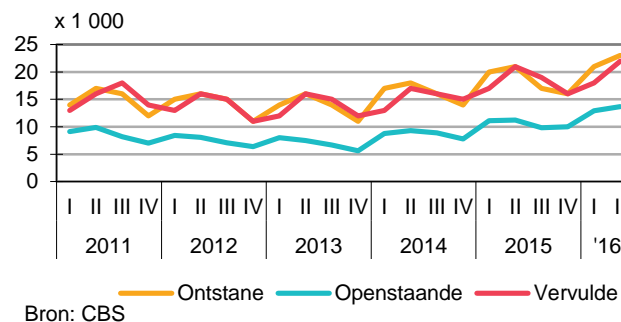
Aantal openstaande vacatures op niveau van 2008

Met de omzet- en volumegroei is ook de werkgelegenheid in de horeca toegenomen. Het aantal ontstane vacatures in het tweede kwartaal was met 23 duizend het hoogste aantal sinds het tweede kwartaal van 2008.

Aan het eind van het tweede kwartaal stonden er bijna 14 duizend vacatures open. Ook dat is het hoogste aantal sinds hetzelfde kwartaal in 2008. Een jaar geleden stonden er aan het eind van het tweede kwartaal bijna 2 duizend vacatures minder open.

De groei van het aantal ontstane en openstaande vacatures in de horeca valt samen met de aantrekkende bestedingen in de horeca en het verdere herstel van de economie.

Aantal vacatures

Bron: CBS

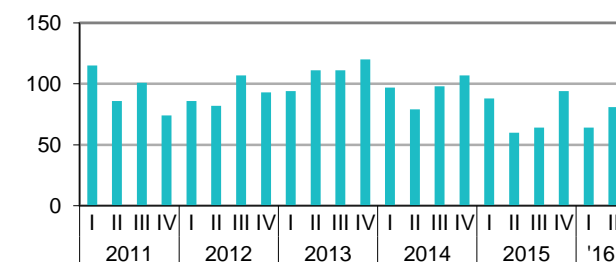
[StatLine: Vacatures](#)

Meer faillissementen in de horeca

Er gingen 81 horecabedrijven failliet, 17 meer dan in het voorgaande kwartaal. Ook ten opzichte van een jaar eerder was het aantal faillissementen hoger (21). Bij de restaurants sloten 41 bedrijven gedwongen de deur, bij de cafés waren dat er 22. Verder moesten 7 hotels de deuren sluiten.

In het eerste halfjaar van 2016 sloten in totaal 145 ondernemingen wegens faillissement hun deuren, in de eerste helft van 2015 waren dat er bijna net zoveel (148).

Aantal faillissementen

Bron: CBS

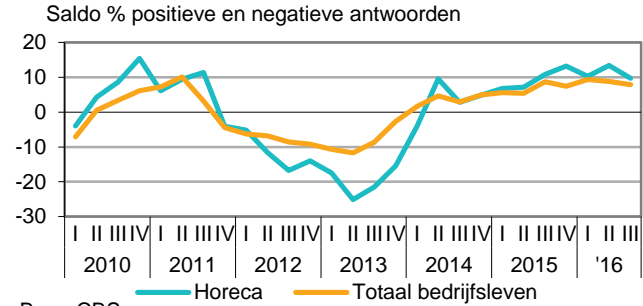
[StatLine: Uitgesproken faillissementen](#)

Vertrouwen horecaondernemers afgenomen

Het vertrouwen van de horecaondernemers is aan het begin van het derde kwartaal afgenomen ten opzichte van een kwartaal eerder. De stemmingsindicator staat nu op +10. In het vorige kwartaal was het ondernemersvertrouwen in de horeca +13. Desalniettemin bevindt het ondernemersvertrouwen in de horeca zich nog steeds op een hoog niveau.

Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie (seizoengecorrigeerde) deelindicatoren: enerzijds de ontwikkeling van de omzet en van het economisch klimaat in het vorige kwartaal en anderzijds de verwachting voor de omzet in het lopende kwartaal. Alle drie deze indicatoren waren positief. De ondernemers kijken dus in meerderheid tevreden terug en optimistisch vooruit.

Ondernemersvertrouwen (seizoengecorrigeerd)

Bron: CBS

StatLine: [Ondernemersvertrouwen Nederland](#)

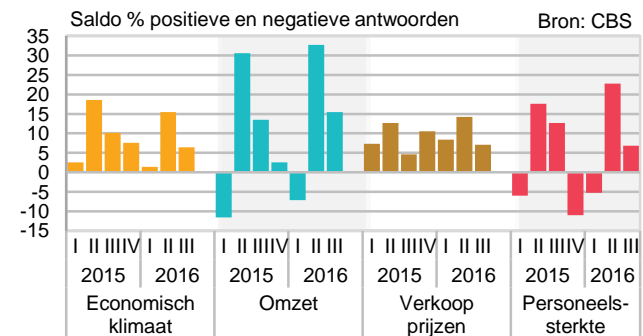
Toename omzet verwacht

Horecaondernemers verwachten voor het derde kwartaal een toename van de omzet. Per saldo 7 procent van de ondernemers verwacht ook een uitbreiding van het personeelsbestand in het derde kwartaal.

Ondernemers zijn tevens positief over de het economisch klimaat. Per saldo verwacht 7 procent van de horeca ondernemers zijn prijzen te verhogen.

Voor alle onderdelen geldt dat men minder positief is dan vorig kwartaal maar dat is gebruikelijk voor het derde kwartaal.

Verwachtingen horeca

Bron: CBS

StatLine: [Conjunctuurenquête Nederland](#)

Hotels

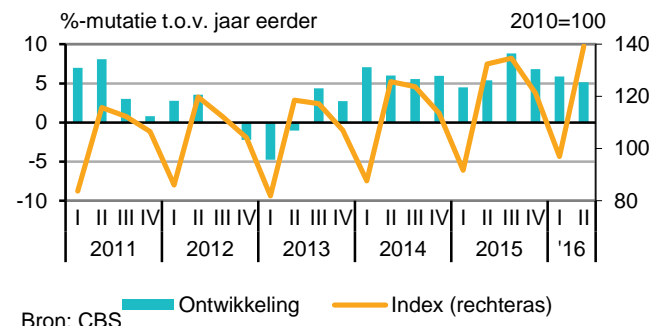
Drie jaar aaneengesloten omzetgroei

De omzet van hotels, pensions en conferentieoorden steeg voor het twaalfde kwartaal op rij ten opzichte van een jaar eerder. De groei in het tweede kwartaal van 2016 kwam uit op 5,2 procent, vergeleken met het tweede kwartaal van 2015. Dat is iets minder dan in het eerste kwartaal (5,9 procent).

In de hotelbranche gingen in het tweede kwartaal 7 bedrijven failliet, 2 minder dan in het eerste kwartaal maar 2 meer dan een jaar eerder.

Met 120 oprichtingen en 55 opheffingen groeide het aantal hotels in dit kwartaal met 65.

Omzetontwikkeling hotels

Bron: CBS

StatLine: [Horeca; omzetontwikkeling](#)

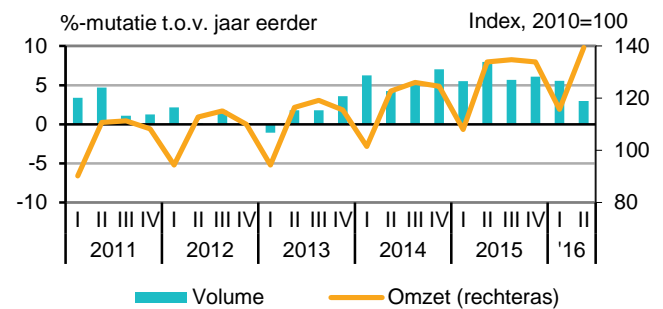
Restaurants

Omzetgroei houdt aan

Ten opzichte van het tweede kwartaal van 2015 groeide de omzet van restaurants met 4,1 procent. De prijsstijging in deze eetgelegenheden bedroeg dit kwartaal 1,2 procent. Dat is 0,3 procentpunt lager dan vorig kwartaal. Het volume, het aantal verkochte consumpties, is met 3,0 procent toegenomen. Hiermee boeken restaurants al dertien kwartalen achtereenvolgend zowel omzet- als volumegroei.

In het tweede kwartaal gingen 41 restaurants failliet. Dat zijn er 14 meer dan in het eerste kwartaal, maar 25 minder dan in het tweede kwartaal van vorig jaar.

Volume- en omzetontwikkeling restaurants

Bron: CBS

StatLine: [Horeca; omzetontwikkeling](#)

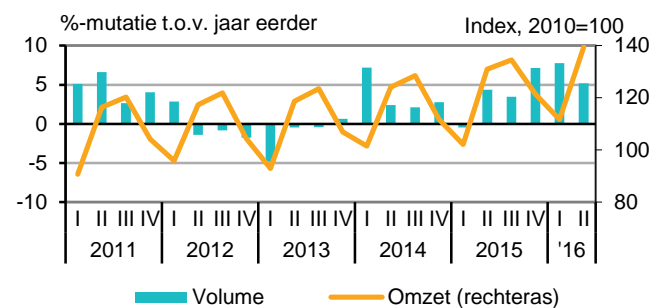
Snackbars, fastfoodketens, lunchrooms en ijssalons

Opnieuw omzetstijging

Ook de snackbars, waaronder fastfoodketens, thuisbezorgers, lunchrooms en ijssalons, zetten meer om. De stijging kwam uit op 6,6 procent. Hiervan kwam 5,2 procent voor rekening van het aantal verkochte consumpties (volume). Ten opzichte van een jaar eerder was de prijsstijging van snacks en afgehaalde of bezorgde maaltijden 1,4 procent, wat ook het geval was in het vorige kwartaal. Ook deze deelbranche boekt al drie jaar omzetstijgingen. Gecorrigeerd voor de prijsontwikkeling stijgen de verkopen nu vijf kwartalen achtereenvolgend.

Dit kwartaal werden 8 bedrijven failliet verklaard, een aantal dat een fractie lager ligt dan de voorgaande vier kwartalen.

Volume- en omzetontwikkeling snackbars, etc.

Bron: CBS

StatLine: [Horeca; omzetontwikkeling](#)

Kantines en catering

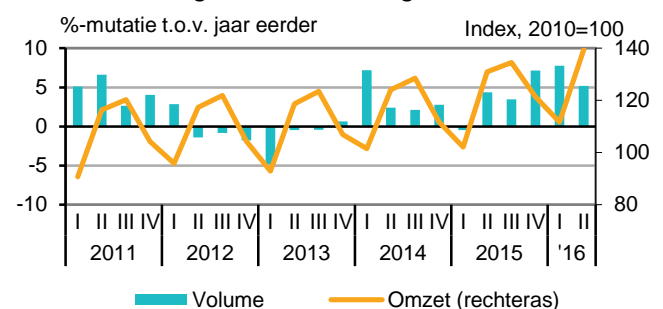
Grootste omzetstijging

De omzet van kantines en catering lag 6,7 procent hoger dan in het tweede kwartaal van 2015. Daarmee overtroffen de kantines en cateraars de overige horecabranches. Het is wel 1,0 procentpunt lager dan het vorige kwartaal, toen een groei van 7,7 procent gemeten werd.

Kantines en cateraars boeken al dertien kwartalen op rij flinke omzetstijgingen.

In het tweede kwartaal gingen 2 bedrijven failliet, 3 minder dan een kwartaal eerder en 1 minder dan een jaar eerder.

Omzetontwikkeling kantines en catering

Bron: CBS

StatLine: [Horeca; omzetontwikkeling](#)

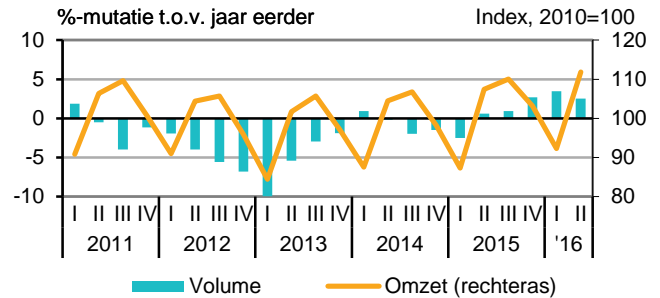
Cafés

Aanhoudende consumptiegroei

De omzet van cafés kwam 4,1 procent hoger uit dan een jaar eerder. Dit is 0,9 procentpunt minder dan een kwartaal eerder. Consumpties in cafés waren 1,6 procent duurder dan in dezelfde periode van 2015. Ondanks deze prijsstijging gingen er meer consumpties over de bar in het tweede kwartaal dan een jaar eerder: het volume van de verkopen steeg met 2,5 procent. Daarmee steeg het volume voor het vijfde achtereenvolgende kwartaal.

In de periode april tot en met juni gingen 22 cafés failliet, 8 meer dan in het vorige kwartaal maar 2 minder dan dezelfde periode een jaar eerder. Het saldo van oprichtingen en opheffingen van cafés kwam uit op plus 5.

Volume- en omzetontwikkeling cafés

Bron: CBS

StatLine: Horeca; omzetontwikkeling

Economisch beeld

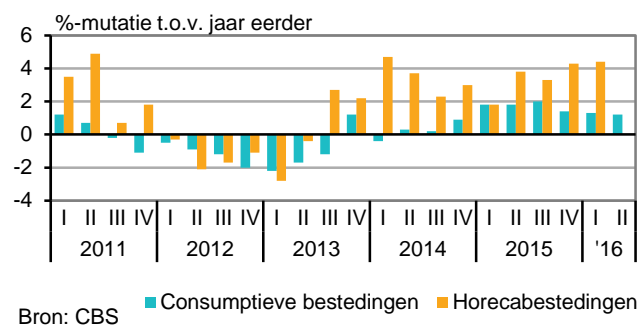
Consumentenbestedingen weer toegenomen

Ook in het tweede kwartaal van 2016 hebben consumenten meer besteed dan een jaar eerder. Het consumptievolume is toch nog altijd zo'n 1,5 procent kleiner dan tijdens de hoogconjunctuur in 2008. De cijfers zijn gecorrigeerd voor prijsveranderingen.

Dat consumenten meer besteden dan een jaar eerder is in lijn met de verbetering van de werkgelegenheid en het herstel op de woningmarkt. Verder is het consumentenvertrouwen na februari 2015 bijna onafgebroken positief geweest.

Consumenten gaven vooral meer uit aan diensten zoals horeca. Daarnaast werd meer uitgegeven aan duurzame goederen zoals woninginrichting, kleding en elektrische apparaten. Aan voeding en overige goederen (onder meer energie) gaven ze wat minder uit.

Binnenlandse consumptie door huishoudens (volume)

Bron: CBS

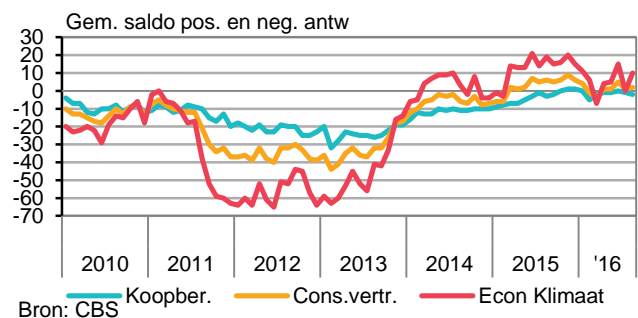
StatLine: Bestedingen; consumptie huishoudens

Consumentenvertrouwen licht toegenomen

De afgelopen vijf maanden is de stemming van consumenten licht positief. In juni bereikte het consumentenvertrouwen met +5 het hoogste niveau tot nu toe dit jaar. Daarna viel het vertrouwen terug naar +1 in juli. De meest opvallende economische gebeurtenis voor de meting in juli was het referendum op 23 juni over de EU in het Verenigd Koninkrijk. In augustus nam het vertrouwen toe naar +2.

Het consumentenvertrouwen is gebaseerd op het oordeel van consumenten over de algemene economische situatie en op hun oordeel over de eigen financiële situatie (de koopbereidheid). Het oordeel over de economie fluctueert sterker dan het oordeel over de eigen financiële situatie. Over de algemene economische situatie zijn consumenten sinds maart 2015 vrijwel onafgebroken positief. De koopbereidheid kwam in juli en augustus uit op -1 en -2.

Koopbereidheid consumentenvertrouwen (seizoengecorrigeerd)

Bron: CBS

StatLine: Consumentenvertrouwen

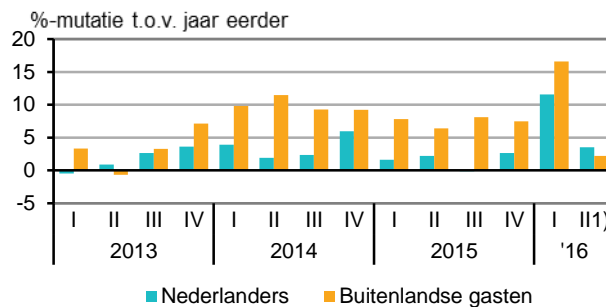
Beperkte stijging hotelovernachtingen

Het aantal overnachtingen in hotels steeg in de eerste twee maanden van het tweede kwartaal met 2,8 procent ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. De stijging is veel kleiner dan in het eerste kwartaal.

Dit verschil kan deels verklaard worden doordat feestdagen vroeg vielen in 2016. Het drukke Paasweekend viel dit jaar al in het eerste kwartaal. In 2015 viel Pasen in het tweede kwartaal.

Buitenlandse gasten brachten 2,2 procent meer nachten door in hotels, Nederlanders 3,5 procent meer. In voorgaande kwartalen zorgden buitenlandse gasten juist voor de meeste groei.

Overnachtingen in hotels

Bron: CBS

*2016-II: Gebaseerd op de eerste twee maanden van het kwartaal
[StatLine: Logiesaccommodaties; gasten, overnachtingen](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers die op 25 augustus 2016 beschikbaar waren.
- Door gewijzigde methodiek is de reeks omzet horeca per 2014 herzien. Zie voor verdere informatie de toelichting van [StatLine: Horeca; omzetontwikkeling](#).
- De cijfers in deze publicatie zijn niet gecorrigeerd voor seizoeninvloeden. Indien dit wel het geval is, staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Colofon

Tekst sector bedrijfsstatistieken Den Haag (EBD)

Datum 31 augustus 2016

Meer informatie

CBS Infoservice:
Telefonisch: 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444